

DEMOKRASİYİ VE HUKUK DEVLETİNİ GÜÇLENDİRMEK ZORUNDAYIZ

Darbeye karşı demokrasiyi ve hukuk devletini güçlendirmek zorundayız. Demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden biri olmadan öbürü de olamaz. Elbette darbeye ilişkili olanlar tasfiye edilmeli, fakat yerlerine atamalar yapılırken tek ölçü "liyakat" olmalıdır. Atamalarda siyasi mülahazalar öne çıkarsa ileride yine benzer bir sorun yaşanabilir.

Türkiye Cumhuriyeti ve demokrasimiz 15 Temmuz gecesi hain ve cani bir saldırıya uğradı. Silahlı Kuvvetler bünyesindeki bir grup cuntacı darbe girişimi yaparak yönetime el koymak istedi. Darbe girişimi başarılı olsaydı sadece seçim sandığını değil, hukuku, ekonomiyi ve toplumsal huzuru da katledecekti. Belki de iç savaş yaşanacaktı. Dolayısıyla milletimiz ve Devletimiz tarihi bir facianın eşiğinden dönmüş oldu.

Doğrudan milli varlığımıza yönelik bu saldırı Türk milletinin kararlı direnişi ile püskürtüldü. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün "Milletin Azim ve Kararlılığı" ifadesinin anlamı ve önemini görmüş olduk. Mehmet Akif'in dediği gibi, "Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez."

Darbeler her zaman büyük tahribatlara yol açmıştır. Ama 15 Temmuz cuntası çok daha büyük bir tahribatın açığa çıkmasa neden oldu. Tahribat sadece şehit edilen asker ve sivil vatandaşlarımızla sınırlı değil. Binaları bombalamaktan da ibaret değil. Başta ordu olmak üzere, yargı ve eğitim sistemindeki tahribatın büyüklüğü herkesi hayret ve dehşet içinde bıraktı.

Türkiye daha öncede darbeler yaşadı. Ama hiç birinde Meclis ve emniyet gibi kamu kurumlarının bombalanması veya silahsız insanlara ateş açılması gibi alçakça, canice saldırılar görmedi. Üstlerindeki üniformaların şerefinden bihaber olarak cinnet içinde millete saldıran bu bedhahlar, tarihimize kara bir leke olarak geçmişlerdir.

Terör örgütünün okul açmakla yetinmeyip, özellikle devlet içindeki planlı yapılanmasıyla emniyet, yargı ve orduda teşkilatlandığı ve siyasi eylemlere odaklandığı, nihayet bu darbe girişimi ile yönetimi meşru

M. Rifat HİSARCIKLIÖĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği

(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (İCCIA) Başkan Yardımcısı ve

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi

baskanlik@tobb.org.tr

ve demokratik olmayan bir şekilde ele geçirmek istediği görülmektedir. Dolayısıyla bu tür terörist eylemleri sonuna kadar soruşturmak ve kamuda benzer yapılanmalara izin vermemek devlet olmanın gereğidir.

Sevindirici olan gelişmeler de yaşandı. Önceki darbelerden farklı olarak, milletimiz demokrasiye ve sandığa sahip çıktı. Vatanperver emniyet güçlerimiz ile şerefli askerlerimiz cuntaya karşı cansiperane direndiler. Medyamız son derece sorumlu ve ilkeli bir faaliyet gösterdi. Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımız kararlı ve cesur duruşları ile bu milli direnişe liderlik ettiler.

Muhalefet, medya ve halkın dayanışması sonucu söz konusu darbe girişimi başarısız oldu. Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "söz konusu vatansa gerisi teferruattır" sözünün anlam ve önemini ne kadar gerçek olduğunu gördük.

Siyasi partilerimiz ve Meclisimiz tek vücut olup cuntacılarla karşı durdular. Ana muhalefet CHP Lideri Kılıçdaroğlu'nun ve MHP Lideri Bahçeli'nin darbe girişiminin hemen başında seçilmiş meşru hükümetin yanında, darbenin karşısında olduklarını göstermeleri ve ertesi gün Meclis'teki konuşmaları ülkemizin geleceği ve milli bütünlüğümüz açısından son derece anlamlıdır.

Böylece tüm ülke hep birlikte bütün dünyaya bu tarz gayri meşru girişimlere karşı Türkiye'nin birliğini ve karşı duruşu gösterdik. İktidar ve muhalefet arasındaki bu olumlu diyalogun sürdürülmesi de pek çok sorunun aşılmasını kolaylaştıracak, toplumsal huzur ve istikrarın oluşmasını sağlayacaktır.

Türkiye demokrasinin önemini ve değerini bilmeli, kamunun kurumsal yapısının siyasi hesaplarla zedelenmesine izin vermemelidir. Anayasamızda ifade edildiği şekilde "Türkiye Cumhuriyeti Demokratik, Laik, Sosyal bir Hukuk Devletidir" maddesi titizlikle korunmalıdır.

Darbe girişiminin önlenmiş olması, söz konusu illegal yapılanmanın yol açtığı tahribatin çok daha vahim boyutlara ulaşmasını engelledi. Ama TSK bu süreçte ağır bir darbe aldı. Moral ve itibarı ciddi ölçüde zedelendi. Başta terörle mücadele olmak üzere özellikle güney sınırlarımızda verilen mücadelede zafiyet doğmaması için acil önlemlere ihtiyaç var. Tüm emniyet ve güvenlik teşkilatının moral motivasyonu ve kurumsal yapıları güçlendirilmeli, milletimizin göz bebeği olan silahlı kuvvetlerin saygınlığı ve onuru özenle korunmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'ne anayasal düzene, demokrasiye karşı yapılan bu saldırının sorumluları, faileri mutlaka bulunmalı ve yargılanmalıdır. Bunu yaparken yeni mağdurlara ve haksızlıklara yol açmamak için evrensel hukuk kuralları mutlaka korunmalıdır. Böylece daha başka tehlikeli kutuplaşmalar ve düşmanlıklar oluşması önlenecektir.

Darbeye karşı demokrasiyi ve hukuk devletini güçlendirmek zorundayız. Demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden biri olmadan öbürü de olamaz. Elbette darbeye ilişkili olanlar tasfiye edilmeli, fakat yerlerine atamalar yapılırken tek ölçü "liyakat" olmalıdır. Atamalarda siyasi mülahazalar öne çıkarsa ileride yine benzer bir sorun yaşanabilir.

İtidal içinde akliselimle hareket edersek, bir büyük şer'den bazı hayır'lar çıkartabiliriz. Özellikle de hukuk devleti ve demokrasi kavramlarının önemini ve gerekliliğini daha iyi kavrayabiliriz.

Türk özel sektörü olarak "Mustafa Kemal Atatürk'ün, 'Hakimiyet kayıtsız, şartsız milletindir' sözünü hep aklımızda tutarak ülkemiz için durmadan çalışmaya ve üretmeye devam edeceğiz.

Tarihe geçen bu destansı demokrasi mücadelesinde verdiğimiz tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar diliyorum.